



Βρυξέλλες, 24 Απριλίου 2020
REV1 – αντικαθιστά την ανακοίνωση της
24ης Οκτωβρίου 2018

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΣΤΟΥΣ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΟΥΣ
ΑΠΟΧΩΡΗΣΗ ΤΟΥ ΗΝΩΜΕΝΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΚΑΙ ΚΑΝΟΝΕΣ ΤΗΣ ΕΕ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ
ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΘΕΣΗΣ ΣΤΟ ΕΜΠΟΡΙΟ ΤΩΝ ΦΥΣΙΚΩΝ ΜΕΤΑΛΛΙΚΩΝ ΝΕΡΩΝ

Την 1η Φεβρουαρίου 2020, το Ηνωμένο Βασίλειο αποχώρησε από την Ευρωπαϊκή Ένωση και κατέστη «τρίτη χώρα»¹. Η συμφωνία αποχώρησης² προβλέπει μεταβατική περίοδο που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 2020³. Μέχρι την ημερομηνία αυτή, το δίκαιο της Ένωσης στο σύνολό του ισχύει ως προς το Ηνωμένο Βασίλειο και εντός αυτού⁴.

Κατά τη διάρκεια της μεταβατικής περιόδου, η ΕΕ και το Ηνωμένο Βασίλειο θα διαπραγματευτούν συμφωνία για νέα εταιρική σχέση, η οποία θα προβλέπει μεταξύ άλλων μια ζώνη ελεύθερων συναλλαγών. Ωστόσο, δεν είναι βέβαιο αν η συμφωνία αυτή θα συναφθεί και θα αρχίσει να ισχύει στο τέλος της μεταβατικής περιόδου. Σε κάθε περίπτωση, μια τέτοια συμφωνία θα δημιουργήσει σχέση η οποία, όσον αφορά τους όρους πρόσβασης στην αγορά, θα είναι πολύ διαφορετική από τη συμμετοχή του Ηνωμένου Βασιλείου στην εσωτερική αγορά,⁵ στην τελωνειακή ένωση της ΕΕ και στον χώρο ΦΠΑ και ειδικών φόρων κατανάλωσης.

¹ Τρίτη χώρα είναι μια χώρα που δεν είναι μέλος της ΕΕ.

² Συμφωνία για την αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου της Μεγάλης Βρετανίας και της Βόρειας Ιρλανδίας από την Ευρωπαϊκή Ένωση και την Ευρωπαϊκή Κοινότητα Ατομικής Ενέργειας, ΕΕ L 29 της 31.1.2020, σ. 7 («συμφωνία αποχώρησης»).

³ Η μεταβατική περίοδος μπορεί, πριν από την 1η Ιουλίου 2020, να παραταθεί μία μόνο φορά για 1 ή 2 έτη κατά ανώτατο όριο (άρθρο 132 παράγραφος 1 της συμφωνίας αποχώρησης). Η κυβέρνηση του Ηνωμένου Βασιλείου έχει μέχρι στιγμής αποκλείσει μια τέτοια παράταση.

⁴ Με την επιφύλαξη ορισμένων εξαιρέσεων που προβλέπονται στο άρθρο 127 της συμφωνίας αποχώρησης, καμία από τις οποίες δεν παρουσιάζει ενδιαφέρον στο πλαίσιο της παρούσας ανακοίνωσης.

⁵ Ειδικότερα, μια συμφωνία ελεύθερων συναλλαγών δεν προβλέπει αρχές της εσωτερικής αγοράς (στον τομέα των αγαθών και των υπηρεσιών), όπως η αμοιβαία αναγνώριση, η «αρχή της χώρας καταγωγής» και η εναρμόνιση. Επίσης, η συμφωνία ελεύθερων συναλλαγών δεν καταργεί τις τελωνειακές διατυπώσεις και τους τελωνειακούς ελέγχους, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που αφορούν την καταγωγή των εμπορευμάτων και τις εισροές τους, ούτε τις απαγορεύσεις και τους περιορισμούς για τις εισαγωγές και τις εξαγωγές.

Ως εκ τούτου, υπενθυμίζεται σε όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη, και ειδικότερα στους οικονομικούς φορείς, η νομική κατάσταση που θα ισχύει μετά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου (μέρος Α κατωτέρω). Στην παρούσα ανακοίνωση εξηγούνται επίσης ορισμένες σχετικές διατάξεις διαχωρισμού της συμφωνίας αποχώρησης (μέρος Β κατωτέρω), καθώς και οι κανόνες που θα ισχύουν στη Βόρεια Ιρλανδία μετά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου (μέρος Γ κατωτέρω).

Συμβουλές προς τους ενδιαφερομένους:

Για την αντιμετώπιση των συνεπειών που περιγράφονται στην παρούσα ανακοίνωση, συνιστάται ιδίως στους ενδιαφερομένους να εξετάσουν εάν χρειάζονται νέα αναγνώριση για την πρόσβαση στην αγορά.

Σημείωση:

Η παρούσα ανακοίνωση δεν αφορά άλλες πτυχές της νομοθεσίας της ΕΕ για τα τρόφιμα, συμπεριλαμβανομένης της γενικής νομοθεσίας της ΕΕ για τα τρόφιμα.

Για τις πτυχές αυτές εκπονούνται ή έχουν δημοσιευτεί άλλες ανακοινώσεις⁶.

A. Η ΝΟΜΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑ ΤΗ ΛΗΞΗ ΤΗΣ ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ

Μετά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου, η οδηγία 2009/54/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Ιουνίου 2009, σχετικά με την εκμετάλλευση και τη θέση στο εμπόριο των φυσικών μεταλλικών νερών (Αναδιατύπωση)⁷ δεν θα ισχύει πλέον ως προς το Ηνωμένο Βασίλειο⁸. Το γεγονός αυτό έχει, ιδίως, τις ακόλουθες συνέπειες:

Σύμφωνα με το άρθρο 1 παράγραφοι 1 και 2 και το άρθρο 2 της οδηγίας 2009/54/ΕΚ, τα νερά μπορούν να διατίθενται στο εμπόριο στην Ένωση ως φυσικά μεταλλικά νερά μόνο εφόσον πληρούν, μεταξύ άλλων, τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

- όταν τα νερά προέρχονται από το έδαφος κράτους μέλους, η αρμόδια αρχή του εν λόγω κράτους μέλους τα έχει αναγνωρίσει ως φυσικά μεταλλικά νερά σύμφωνα με την οδηγία 2009/54/ΕΚ·
- όταν τα νερά προέρχονται από το έδαφος μιας τρίτης χώρας, η αρμόδια αρχή ενός κράτους μέλους τα έχει αναγνωρίσει ως φυσικά μεταλλικά νερά σύμφωνα με την οδηγία 2009/54/ΕΚ.

⁶ https://ec.europa.eu/info/european-union-and-united-kingdom-forging-new-partnership/future-partnership/preparing-end-transition-period_en

⁷ ΕΕ L 164 της 26.6.2009, σ. 45.

⁸ Όσον αφορά τη δυνατότητα εφαρμογής της οδηγίας 2009/54/ΕΚ στη Βόρεια Ιρλανδία, βλ. μέρος Γ της παρούσας ανακοίνωσης.

Μετά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου,

- τα νερά που προέρχονται από το έδαφος του Ηνωμένου Βασιλείου και αναγνωρίζονται ως φυσικά μεταλλικά νερά από το Ηνωμένο Βασίλειο προέρχονται από το έδαφος τρίτης χώρας και δεν επιτρέπεται πλέον να εισάγονται στην Ένωση ως φυσικά μεταλλικά νερά, εκτός αν αναγνωριστούν ως φυσικά μεταλλικά νερά από την αρμόδια αρχή άλλου κράτους μέλους·
- τα νερά που προέρχονται από το έδαφος τρίτης χώρας (πλην του Ηνωμένου Βασιλείου) και αναγνωρίζονται ως φυσικά μεταλλικά νερά από την αρμόδια αρχή του Ηνωμένου Βασιλείου δεν επιτρέπεται πλέον να εισάγονται στην Ένωση ως φυσικά μεταλλικά νερά, εκτός αν αναγνωριστούν ως φυσικά μεταλλικά νερά από την αρμόδια αρχή άλλου κράτους μέλους.

B. ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΔΙΑΧΩΡΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ ΑΠΟΧΩΡΗΣΗΣ⁹

Το άρθρο 41 παράγραφος 1 της συμφωνίας αποχώρησης προβλέπει ότι κάθε υφιστάμενο και αυτοτελώς αναγνωρίσιμο εμπόρευμα που έχει διατεθεί νομίμως στην αγορά της ΕΕ ή του Ηνωμένου Βασιλείου πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου μπορεί να καθίσταται περαιτέρω διαθέσιμο στην αγορά της ΕΕ ή του Ηνωμένου Βασιλείου και να κυκλοφορεί μεταξύ των δύο αυτών αγορών έως ότου φτάσει στον τελικό χρήστη του.

Ο οικονομικός φορέας που επικαλείται την εν λόγω διάταξη φέρει το βάρος να αποδείξει, βάσει οποιουδήποτε σχετικού εγγράφου, ότι το εμπόρευμα διατέθηκε στην αγορά της ΕΕ ή του Ηνωμένου Βασιλείου πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου.¹⁰

Για τους σκοπούς της εν λόγω διάταξης, «διάθεση στην αγορά» είναι η πρώτη προσφορά προϊόντος για διανομή, κατανάλωση ή χρήση στην αγορά στο πλαίσιο εμπορικής δραστηριότητας, είτε έναντι αντιτίμου είτε δωρεάν.¹¹ «Προσφορά προϊόντος για διανομή, κατανάλωση ή χρήση» υπάρχει «όταν υφιστάμενο και αυτοτελώς αναγνωρίσιμο προϊόν, μετά το στάδιο της κατασκευής, αποτελεί αντικείμενο γραπτής ή προφορικής συμφωνίας μεταξύ δύο ή περισσότερων νομικών ή φυσικών προσώπων για τη μεταβίβαση της κυριότητας, κάθε άλλου δικαιώματος ιδιοκτησίας ή της κατοχής σε σχέση με το εν λόγω προϊόν, ή όταν αποτελεί αντικείμενο προσφοράς σε νομικό ή φυσικό πρόσωπο ή πρόσωπα για τη σύναψη τέτοιας συμφωνίας.»¹²

⁹ Εάν ένα συγκεκριμένο τρόφιμο έχει διατεθεί στην ΕΕ, πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου, με σκοπό την πώληση, συμπεριλαμβανομένης της προσφοράς για πώληση ή οποιασδήποτε άλλης μορφής μεταβίβασης, είτε αυτή γίνεται δωρεάν είτε όχι, το «απόθεμα» του συγκεκριμένου τροφίμου μπορεί να αποτελέσει το αντικείμενο πώλησης, διανομής ή μεταβίβασης στην ΕΕ μετά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου (βλ. τον ορισμό του άρθρου 3 παράγραφος 8 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 178/2002: "«διάθεση στην αγορά»: η κατοχή τροφίμων ή ζωοτροφών με σκοπό την πώληση, συμπεριλαμβανομένης της προσφοράς για πώληση ή οποιασδήποτε άλλης μορφής μεταβίβασης είτε αυτή γίνεται δωρεάν είτε όχι, και η ίδια η πώληση, η διανομή ή οι άλλες μορφές μεταβίβασης").

¹⁰ Άρθρο 42 της συμφωνίας αποχώρησης.

¹¹ Άρθρο 40 στοιχεία α) και β) της συμφωνίας αποχώρησης.

¹² Άρθρο 40 στοιχείο γ) της συμφωνίας αποχώρησης.

Παράδειγμα: Συγκεκριμένη φιάλη φυσικού μεταλλικού νερού που προέρχεται από το έδαφος του Ηνωμένου Βασιλείου και αναγνωρίζεται από το Ηνωμένο Βασίλειο και πωλείται πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου σε εγκατεστημένο στο Ηνωμένο Βασίλειο χονδρέμπορο μπορεί ακόμη να διανεμηθεί περαιτέρω στην ΕΕ.

Γ. ΕΦΑΡΜΟΣΤΕΟΙ ΚΑΝΟΝΕΣ ΣΤΗ ΒΟΡΕΙΑ ΙΡΛΑΝΔΙΑ ΜΕΤΑ ΤΗ ΛΗΞΗ ΤΗΣ ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ

Μετά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου ισχύει το πρωτόκολλο για τις Ιρλανδία / Βόρεια Ιρλανδία.¹³ Το πρωτόκολλο για τις Ιρλανδία / Βόρεια Ιρλανδία υπόκειται στην περιοδική συγκατάθεση της Συνέλευσης της Βόρειας Ιρλανδίας, ενώ η αρχική περίοδος εφαρμογής του εκτείνεται στα 4 έτη μετά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου.¹⁴

Το πρωτόκολλο για τις Ιρλανδία / Βόρεια Ιρλανδία καθιστά ορισμένες διατάξεις του δικαίου της ΕΕ εφαρμοστέες επίσης στο Ηνωμένο Βασίλειο και εντός αυτού σε σχέση με τη Βόρεια Ιρλανδία. Στο πρωτόκολλο για τις Ιρλανδία / Βόρεια Ιρλανδία, η ΕΕ και το Ηνωμένο Βασίλειο συμφώνησαν επίσης ότι, στον βαθμό που οι κανόνες της ΕΕ ισχύουν στο Ηνωμένο Βασίλειο και εντός αυτού σε σχέση με τη Βόρεια Ιρλανδία, η Βόρεια Ιρλανδία αντιμετωπίζεται σαν να ήταν κράτος μέλος.¹⁵

Το πρωτόκολλο για τις Ιρλανδία / Βόρεια Ιρλανδία προβλέπει ότι η οδηγία 2009/54/ΕΚ εφαρμόζεται στο Ηνωμένο Βασίλειο και εντός αυτού σε σχέση με τη Βόρεια Ιρλανδία¹⁶.

Αυτό σημαίνει ότι οι αναφορές στην ΕΕ στα μέρη Α και Β της παρούσας ανακοίνωσης πρέπει να θεωρείται ότι συμπεριλαμβάνουν τη Βόρεια Ιρλανδία, ενώ οι αναφορές στο Ηνωμένο Βασίλειο πρέπει να θεωρείται ότι αφορούν μόνο τη Μεγάλη Βρετανία.

Ειδικότερα, αυτό σημαίνει, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

- τα φυσικά μεταλλικά νερά που διατίθενται στην αγορά της Βόρειας Ιρλανδίας πρέπει να συμμορφώνονται με την οδηγία 2009/54/ΕΚ·
- τα φυσικά μεταλλικά νερά που αποστέλλονται από τη Βόρεια Ιρλανδία στην ΕΕ δεν αποτελούν εισαγόμενα φυσικά μεταλλικά νερά (βλ. ανωτέρω, τμήμα Α)·
- τα φυσικά μεταλλικά νερά που αποστέλλονται από τη Μεγάλη Βρετανία στη Βόρεια Ιρλανδία αποτελούν εισαγόμενα φυσικά μεταλλικά νερά (βλ. ανωτέρω, τμήμα Α)·

¹³ Άρθρο 185 της συμφωνίας αποχώρησης.

¹⁴ Άρθρο 18 του πρωτοκόλλου για τις Ιρλανδία / Βόρεια Ιρλανδία.

¹⁵ Άρθρο 7 παράγραφος 1 της συμφωνίας αποχώρησης, σε συνδυασμό με το άρθρο 13 παράγραφος 1 του πρωτοκόλλου για τις Ιρλανδία / Βόρεια Ιρλανδία.

¹⁶ Άρθρο 5 παράγραφος 4 του πρωτοκόλλου για τις Ιρλανδία / Βόρεια Ιρλανδία και τμήμα 33 του παραρτήματος 2 του εν λόγω πρωτοκόλλου.

- το Ηνωμένο Βασίλειο, σε σχέση με τη Βόρεια Ιρλανδία, εξακολουθεί να αναγνωρίζει, βάσει της οδηγίας 2009/54/EK, τα νερά που προέρχονται από το έδαφος της Βόρειας Ιρλανδίας¹⁷.

Ωστόσο, το πρωτόκολλο για τις Ιρλανδία / Βόρεια Ιρλανδία αποκλείει τη δυνατότητα του Ηνωμένου Βασιλείου σε σχέση με τη Βόρεια Ιρλανδία

- να συμμετέχει στη διαδικασία λήψης αποφάσεων και τη διαμόρφωση αποφάσεων της Ένωσης·
- να αναγνωρίζει, βάσει της οδηγίας 2009/54/EK, τα νερά που προέρχονται από το έδαφος τρίτων χωρών¹⁸.

Ο ιστότοπος της Επιτροπής σχετικά με την ασφάλεια των τροφίμων παρέχει γενικές πληροφορίες σχετικά με τους κανόνες εκμετάλλευσης και θέσης στο εμπόριο των φυσικών μεταλλικών νερών
(https://ec.europa.eu/food/safety/labelling_nutrition/mineral_waters_en)

Ευρωπαϊκή Επιτροπή
Γενική Διεύθυνση Υγείας και Ασφάλειας των Τροφίμων

¹⁷ Το πρωτόκολλο για τις Ιρλανδία / Βόρεια Ιρλανδία αποκλείει την αναγνώριση, στην ΕΕ, αδειών από το Ηνωμένο Βασίλειο σε σχέση με τη Βόρεια Ιρλανδία (άρθρο 7 παράγραφος 3 πρώτο εδάφιο του πρωτοκόλλου για τις Ιρλανδία / Βόρεια Ιρλανδία). Ωστόσο, στην παρούσα περίπτωση, εφαρμόζεται το άρθρο 7 παράγραφος 3 δεύτερο εδάφιο του πρωτοκόλλου για τις Ιρλανδία / Βόρεια Ιρλανδία.

¹⁸ Άρθρο 7 παράγραφος 3 πρώτο εδάφιο του πρωτοκόλλου για τις Ιρλανδία / Βόρεια Ιρλανδία.